

Vi trenger enkelt-
mennesker som
våger å kjempe
for en god sak.

LEDER side 15

Alvorlige feil på hvert fjerde hus

De har undersøkt nærmere 1.000 boliger i Aust-Agder, og funnet akutte, alvorlige eller helsefarlig feil i hver fjerde. Se skrekkbildene Anti-cimex og If forsikring har tatt hjemme hos folk rundt om i fylket vårt.

NYHETER side 7-9

Ble helter på nyttårsaften

To menn reagerte kjapt
og riktig – og avverget
en husbrann.

NYHETER side 4

Sender bort kunst fra sør

I 2013 sendes Sørlandsutstillingen til Telemark og skal ikke vises i Agder.

KULTUR side 36

**ODDEN
SENTERET**

SALG

**STARTER
I DAG**

12

NB! VI HAR ÅPENT TIL KL. 19

**Harebakken
FAMILIESENTERET**

www.harebakken.com

Salg

Salget starter i dag kl. 10.00

Meny åpner kl. 09.00

Hvert fjerde hus har feil

Flere tusen boliger i Aust-Agder har akutte, alvorlige og helsefarlige feil og skader. Skadeomfanget er på flere titall milliarder kroner. Det slår Anticimex og If fast etter å ha inspisert nærmere 1.000 boliger i fylket. ►

88-åring og 72-åring til lege etter kollisjon

ARENDAL: En 72 år gammel kvinne og en 88 år gammel mann ble kjørt til legevakten for en sjekk etter at de kolliderte på fylkesvei 410 på Krøgenes mandag ettermiddag. De involverte bilene var en blå Peugeot varebil og en grå Suzuki personbil. – Det så

greit ut med dem som befant seg i bilene, alle var ute av bilene og på beina, forteller operasjonsleder i Agder politidistrikt Jon Kvitne. Ifølge politiet var føreren av den ene bilen en 88 år gammel mann, og en 72 år gammel kvinne kjørte den andre. – En av

bilene skal delvis ha kommet over i motgående kjørefelt. Sak opprettes, opplyser Kvitne. Politiets operasjonssentral fikk melding om ulykken klokken 14.32. Det dannet seg kø i begge retninger, og trafikken ble dirigert manuelt på stedet.

BOLIGSKADENE

INSPEKSJON: Anticimex har inspisert nærmere 1.000 boliger i Aust-Agder og funnene er urovekkende. Hvert fjerde hus har alvorlige feil og mangler som må utbedres omgående.

FOTO: ANTICIMEX/ THORFINN BEKKELUND

JØRUND FLAA

joffl@agderposten.no 913 20 109

– Det er en ordentlig tankevekker. Det er på mange måter dystre tall og for mange huseiere er dette svært alvorlig. Nok mer alvorlig enn man er klar over, sier informasjonssjef i If, Emma Elisabeth Vennesland til Agderposten.

Hvert fjerde hus

Forsikringsgiganten If og Anticimex har sammen inspisert nærmere 1.000 eneboliger, tomannsboliger og rekkehus i Aust-Agder. I alt har de foretatt mer enn 15.000 bygningsinspeksjoner på landsbasis.

Nå går de ut med resultatene av inspeksjonene og for Aust-Agders del er resultatene nedslående (se detaljert oversikt i statistikken på neste side).

Noen områder peker seg spesielt ut:

- Drenering: 27 prosent av alle de undersøkte husene i Aust-Agder ble kategorisert med «total funksjonssvikt».

- Tak: 15 prosent av de undersøkte boligene i fylket hadde akutte og alvorlige feil og skader i taket.

- Piper og peis: 10 prosent av husene hadde «total funksjons-

svikt» og kan være direkte livsfarlige.

Rundt hvert fjerde hus i Aust-Agder har så alvorlige feil og mangler at de bør utbedres omgående. Annenhver bolig har slitasjeskader som kan gi alvorlige problemer i løpet av få år.

Alvorlige konsekvenser

På bakgrunn av undersøkelsen slår If og Anticimex alarm om tilstanden på eneboliger, tomannsboliger og rekkehus i Aust-Agder.

De regner med at nærmere 11.000 eneboliger alene har akutt behov for dreneringsarbeid, hvor skadeomfang og alvorlighetsgrad er så stor at klassifiseres som «total funksjonssvikt».

Ikke bare er skadene svært kostbare å utbedre, men skadeomfanget er noen steder så stort at det kan være fare for liv og helse.

– Vi snakker om sopp, mugg og råteskader. Det finnes eksempler – også fra Aust-Agder – på mennesker som er blitt ordentlig syke

av å bo i sitt eget hus. Dette er ting folk gjerne ikke trunker over, men som er høyst reelle, sier Roy Malmo Nilsen i Anticimex.

Han oppfordrer huseiere til selv å få kartlagt egne boliger, fordi en moderat skade fort kan utvikle seg til en mer alvorlig skade, dersom den ikke blir utbedret.

Enorme summer

– Problemet for mange er at de ikke vet hvor de skal få hjelp til å undersøke boligen sin. En snekker kan si noe, men kan ikke hjelpe deg med elektrisitet, rør, mur og så videre, sier han.

I forlengelsen av undersøkelsen har derfor If og Anticimex gått sammen om å tilby en egen «boligsjekk». Anticimex er et frittstående inspeksjonsselskap.

– Formålet er å kunne tilby nøytral faglig ekspertise, som kan hjelpe huseiere med å stille diagnose på egen bolig. Det er mange som får seg ubehagelige overraskelser hvis skadene ikke blir repa-

rert i tide, sier Emma Elisabeth Vennesland.

Det er nemlig ikke slik at skader og feil i huset ditt nødvendigvis dekkes av forsikringen. Har huset ditt for eksempel dårlig drenering, som over tid fører til store fuktskader, dekkes det ikke av forsikringen.

– Og når vi vet hvor dyrt det er å reparere slike skader kan det fort bli veldig vanskelig for mange huseiere, sier Vennesland.

Søk hjelp hos SINTEF

SINTEF Byggforsk har utarbeidet en serie med oppskrifter for bygging og reparasjoner i norske hus.

SINTEF Byggforsk er et internasjonalt ledende forskningsinstitutt innen utvikling av bygg og infrastruktur. Ett av hovedfokusområdene er kunnskapsformidling, både til private, men ikke minst til byggenæringen.

Artikkelserien «Byggforskserien» består av flere hundre ulike detaljerte anvisninger og oppskrifter på hvordan man skal utføre alt fra snekkerarbeid i taket til rørlegging i hus. Her

If og Anticimex anslår at en dreneringsjobb, hvor skadene på hus og kjeller er store (TG3), koster om lag 250.000 kroner å utbedre. De anslår også at mer enn 12.000 eneboliger, tomannsboliger og rekkehus har denne type skade bare i Aust-Agder. I så fall er det snakk om en prislapp på over 3 milliarder kroner, for drenering bare i Aust-Agder. Alt i alt vil utbedringskostnadene være på flere titall milliarder kroner i fylket vårt.

finnes oppskrifter på alt fra hvordan man skal montere «downlights» brannsikket i taket til råd om bruk av membran på våtrom.

– Ved å bruke SINTEF sine artikler kan man sørge for at reparasjoner og utbedringer blir gjort etter boka. Skal du ha håndverkere i hus så er det en god idé å printe ut anvisningene fra SINTEF og be håndverkeren om å utføre det akkurat slik de står beskrevet. En god del av skadene vi ser i hus i dag har oppstått nettopp fordi håndverkere ikke har gjort ting helt etter boka, sier Roy Malmo Nilsen i Anticimex.

«Det er mange som får seg ubehagelige overraskelser hvis skadene ikke blir reparert i tide»

Rotte kan ha utløst bilbrannen

GRIMSTAD: Kriminaltekniker **Ørjan Stokke** ved Agder politidistrikt konkluderer med at årsaken til at **Jorunn Stiansens** bil tok fyr søndag, er ukjent. Flere beboere ble evakuert under brannen, som oppsto i et garasjeanlegg i en kjelleretasje i Grimstad sentrum. – Brannen har

startet i motorrommet, og der er det som kjent en del komponenter som kan gi feil, sier **Ørjan Stokke** ved Agder politidistrikt. – Det ville ikke forbaure meg om det er en rotte eller mus som har forårsaket brannen. Bilen hadde stått i noen dager da den tok fyr. Jeg har vært på bil-

branner som er slukket fort, der det ligger et stivt og dødt krypdyr i nærheten. Men om dette er tilfellet her, tør jeg ikke si, sier han. Bileier **Jorunn Stiansen** sa til politiets etterforsker at dette var en skremmende opplevelse. Stiansens venn **Geir Furre** er også med på bildet.

BOLIGSKADENE

Her er de grove feilene

Anticimex undersøkt rundt 1.000 boliger i Aust-Agder. Både nye og eldre boliger og rekkehus er undersøkt.

I alt finnes det om lag 39.500 eneboliger i fylket, samt 2.800 tomannsboliger og 3.861 rekkehus.

Tilstandsgradene:

TG3: Total funksjonssvikt som må utbedres omgående.

TG2: Feil utførelse, skade eller sterk slitasje. Behov for tiltak/utbedring.

TG1: Bruksslitasje, men tiltak ikke nødvendig.

TG0: Feilfritt, uten slitasje.

Tak

Det er flere hus med skader og feil i takkonstruksjon og takdekke i Aust-Agder enn i resten av landet forøvrig. Anticimex og If regner med at rundt 5.900 boliger i fylket har akutt behov for utbedring av takskader.

Aust-Agder	Landsbasis
TG3: 15%	14%
TG2: 43%	40%
TG1-0: 42%	46%

Veranda

Det er prosentvis nesten dobbelt så mange alvorlige konstruksjonsfeil eller skader på verandaer, balkonger og terrasser i Aust-Agder, som i resten av landet. Mer enn 4.300 eneboliger i Aust-Agder har sannsynligvis alvorlige mangler med veranda.

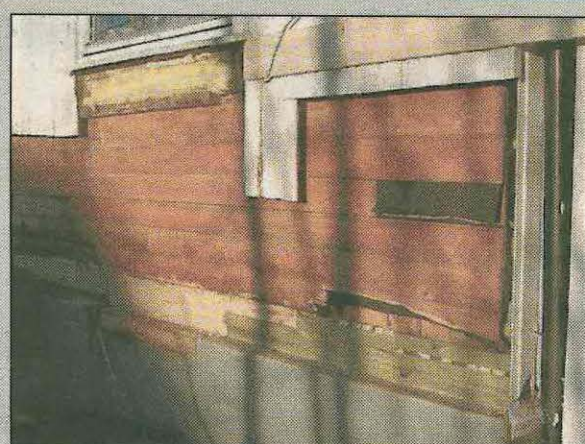
Aust-Agder	Landsbasis
TG3: 11%	6%
TG2: 56%	45%
TG1-0: 33%	49%

Vegger

Det er færre hus med skader i veggkonstruksjon og på utvendig fasade i Aust-Agder enn i resten av landet. Anticimex regner med at om lag 2.370 eneboliger i fylket har akutt behov for skadeutbedring.

Aust-Agder	Landsbasis
TG3: 6%	8%
TG2: 49%	51%
TG1-0: 45%	41%

Baderom

Det er bare halvparten så mange alvorlige feil eller skader på baderom i Aust-Agder, som i resten av landet. Samtidig er bare hvert fjerde undersøkte bad i fylket helt uten feil og mangler. Bygningsinspeksjonene viser at mange baderom bør utbedres.

Aust-Agder	Landsbasis
TG3: 10%	21%
TG2: 65%	50%
TG1-0: 25%	29%

Avløpsrør

Her er det nesten ikke avdekket akutte og alvorlige feil og mangler (TG3) i Aust-Agder. Og det ble funnet langt færre feil enn ved boligene i resten av landet. Samtidig ble det funnet mindre feil ved om lag halvparten av de undersøkte boligene i fylket.

Aust-Agder	Landsbasis
TG3: 2%	8%
TG2: 52%	55%
TG1-0: 46%	37%

Drenering

Bare ni av ti eneboliger, rekkehus og tomannsboliger i Aust-Agder har fullt ut tilfredsstillende drenering, viser tallene fra Anticimex. Det tilsvarer at godt over 40.000 boligbygg har en drenering som enten er klassifisert som «total funksjonssvikt» eller «alvorlige skader».

Aust-Agder	Landsbasis
TG3: 27%	23%
TG2: 65%	54%
TG1-0: 8%	22%

Pipe og peis

Også her skiller boligene i Aust-Agder seg ut - i negativ forstand - i forhold til resten av Norge. Anticimex avdekket i snitt dobbelt så mange piper og ildsteder med «total funksjonssvikt» i fylket. Rundt 4.000 eneboliger kan ha akutt behov for utbedring.

Aust-Agder	Landsbasis
TG3: 10%	5%
TG2: 49%	45%
TG1-0: 41%	50%

Vannrør

Det er relativt få alvorlige og akutte feil og skader på vannledninger og vannrør i både Aust-Agder og i resten av landet. Samtidig vil rundt halvparten av alle undersøkte boligbygg i fylket vårt ha behov for utbedring i nær fremtid.

Aust-Agder	Landsbasis
TG3: 6%	5%
TG2: 50%	54%
TG1-0: 44%	41%

Takrenner

Det oppdages langt flere alvorlige skader på takrenner, beslag og nedløpssystemer på hus i Aust-Agder, enn i resten av landet. Anticimex sine funn viser at bare hver fjerde enebolig i fylket har tilfredsstillende takrenner og nedløpssystem.

Aust-Agder	Landsbasis
TG3: 17%	12%
TG2: 56%	46%
TG1-0: 27%	42%

